

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 90/2016-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. februára 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Ladislavom Potockým, Mydlárska 19, Žilina, pre namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní sp. zn. 23 C 334/2004 a jeho rozsudkom z 23. novembra 2009, postupom Krajského súdu v Žiline v konaní sp. zn. 8 Co 270/2011 a jeho rozsudkom z 29. novembra 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. júla 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní sp. zn. 8 Co 270/2011 a jeho rozsudkom z 29. novembra 2011, ako aj postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní sp. zn. 23 C 334/2004 a jeho rozsudkom z 23. novembra 2009.

Z obsahu sťažnosti a pripojených listín ústavný súd zistil, že sťažovateľ sa v konaní pred všeobecnými súdmi domáhal náhrady škody – renty z titulu choroby z povolania zistenej v roku 1977 a jej valorizácie proti žalovanému [REDACTED], za účasti [REDACTED] (ďalej len [REDACTED]).

Okresný súd žalobu rozsudkom č. k. 23 C 334/2004-92 z 23. novembra 2009 zamietol po tom, ako dospel k záveru, že na majetok [REDACTED] bol uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 36 Cb-24K299/1997 vyhlásený od 28. októbra 1997 konkurz. Sťažovateľ teda podľa záverov okresného súdu uplatnil svoj nárok voči subjektu, ktorý nemal vecnú pasívnu legitimáciu, keď mal svoju žalobu smerovať proti ustanovenému správcovi konkurznej podstaty; sťažovateľ svoj nárok v konkurznom konaní neuplatnil. Súčasne okresný súd poukázal na § 51e ods. 1 zákona č. 274/1994 Z. z. o Sociálnej poisťovni v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého výkon poistenia zodpovednosti za škodu od 1. apríla 2002 prešiel zo [REDACTED] (právnej predchodkyne [REDACTED], pozn.) na Sociálnu poisťovňu. Preto aj v prípade označeného vedľajšieho účastníka okresný súd skonštatoval nedostatok pasívnej legitimácie.

Na odvolanie sťažovateľa krajský súd rozsudkom č. k. 8 Co 59/2010-131 z 26. októbra 2010 potvrdil rozsudok okresného súdu stotožniac sa s jeho právnymi závermi o nedostatku pasívnej legitimácie [REDACTED]. Súčasne proti svojmu rozsudku pripustil dovolanie. Za otázku zásadného právneho významu v zmysle § 238 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) označil posúdenie, *„či ak pasívnu konkurznú podstatu tvoria pracovné nároky dlžníka, môže tieto nároky uplatniť mimo konkurzného konania priamo proti úpadcovi a v tomto prípade oprávnenia vykonávať práva a povinnosti neprechádzajú na správcu konkurznej podstaty. Odvolací súd pripustil proti svojmu*

rozsudku dovolanie s poukazom na tú skutočnosť, že Najvyšší súd SR v konaní sp. zn. 3Cdo/231/2008 konal s odporcom [REDAKOVANÉ], so sídlom [REDAKOVANÉ], už v čase keď na majetok tohto označeného odporcu bol vyhlásený konkurz. "

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 7 Cdo 50/2011 z 27. júla 2011 rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Na rozdiel od krajského súdu nepovažoval označené posúdenie za otázku zásadného právneho významu. Súčasne krajskému súdu vytkol, že sám sa s ním položenou otázkou nijako nevysporiadal. Z týchto dôvodov uzavrel, že rozsudok krajského súdu trpí tzv. inou vadou konania podľa § 242 ods. 1 druhej vety OSP.

V novom konaní sp. zn. 8 Co 270/2011 krajský súd rozsudkom č. k. 8 Co 270/2011-173 z 29. novembra 2011 rozsudok okresného súdu opätovne potvrdil, pričom dovolanie proti nemu už nepripustil. V celom rozsahu sa stotožnil s právnymi závermi vyslovenými v rozsudku okresného súdu. Vo vzťahu k otázke, pre ktorú v svojom skoršom rozsudku pripustil dovolanie, vyslovil, že „nepovažoval za potrebné v danej veci pripustiť dovolanie na otázku uvádzanú v rozhodnutí zo dňa 26. 10. 2010, pretože jej vyriešenie nemá žiaden vplyv na konečné rozhodnutie vo veci“.

Sťažovateľ vyslovil presvedčenie o nesprávnosti rozsudku okresného súdu z dôvodu, že okresný súd neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nepostupoval v súlade s § 120 ods. 1 a nasl. OSP a § 125 OSP, nevykonal dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, a dospel preto k nesprávnym skutkovým zisteniam a právnym záverom.

Na podporu svojho tvrdenia o trvaní uplatňovaného nároku sťažovateľ tiež poukázal na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 4 So 5/2006 z 13. decembra 2006 o preskúmaní zákonnosti rozhodnutia Sociálnej poisťovne – ústredia o invalidnom dôchodku sťažovateľa, keď najvyšší súd správne rozhodnutie zrušil a vyslovil, že nárok sťažovateľa na invalidný dôchodok nezanikol a naďalej mu patrí.

Dodal, že na jeho sťažnosť mu Európska komisia pre ľudské práva v Štrasburgu listom č. EMPL/D3/RJ/rmn CHAP(2014) 02959 oznámila, že jeho nároky na odškodnenia pri chorobe z povolania musí na základe vnútroštátneho práva vyriešiť príslušná inštitúcia, a preto sa obrátil na ústavný súd.

Poukázal na to, že konanie pred všeobecnými súdmi v jeho veci sa začalo podaním návrhu 19. novembra 2004, pričom posledné z rozhodnutí – rozsudok krajského súdu č. k. 8 Co 270/2011-173 z 29. novembra 2011, bolo vydané až po 6 rokoch, teda v rozpore s požiadavkou čl. 48 ods. 2 ústavy, aby sa vec každého verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Je toho názoru, že krajský súd mal rozsudok okresného súdu zmeniť a jeho návrhu v celom rozsahu vyhovieť alebo rozsudok okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a následne vydal nález, v ktorom vysloví:

„1/Základné právo sťažovateľa na spravodlivé, zákonné a objektívne súdne konanie bez zbytočných prieťahov vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, čl. 48 ods.2 Ústavy SR, Rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 29.11.2011 sp. zn. 8 Co 270/2011 a rozsudkom Okresného súdu v Žiline zo dňa 23.11.2009 sp. zn. 23C 334/2004 bolo porušené.

2/Rozsudok Krajského súdu Žilina zo dňa 29.11.2011 sp. zn. 8Co 270/2011 a rozsudok Okresného súdu Žilina zo dňa 23.11.2009 sp. zn. 23C 334/2004 sa zrušuje a vec vracia Okresnému súdu v Žiline na ďalšie konanie.

3/Krajský súd v Žiline a Okresný súd v Žiline sú povinní do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky spoločne a nerozdielne zaplatiť finančné zadosťučinenie sťažovateľovi vo výške 6.000,00 (Šesťtisíc) Eure na účet právneho zástupcu sťažovateľa.

4/Krajský súd Žilina a Okresný súd Žilina sú povinní uhradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 296,44 Eur a to do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Ladislava Potockého, vedeného v [REDAKOVANÉ] č. ú.: [REDAKOVANÉ].“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento

zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

V nadväznosti na citované ustanovenie zákona o ústavnom súde ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03).

Z príloh sťažnosti predložených advokátom vyplýva, že označený rozsudok krajského súdu bol sťažovateľovi doručený 20. januára 2012. Proti tomuto rozsudku nebol prípustný riadny opravný prostriedok, a stal sa tak právoplatným. To znamená, že dvojmesačná lehota uvedená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde uplynula dávno

pred 20. júlom 2015 (§ 57 ods. 2 OSP v spojení s § 31a zákona o ústavnom súde). Sťažnosť datovaná 14. júla 2015 a ústavnému súdu doručená 20. júla 2015 je podaná zjavne po uplynutí uvedenej lehoty.

Keďže zmeškanie lehoty na podanie ústavnej sťažnosti nemožno odpustiť, ústavný súd na základe uvedeného sťažnosť pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene. Vzhľadom na tento záver sa ďalšími návrhmi – vrátane návrhu na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia – nemohol zaoberať.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. februára 2016